

Ludicul ca... o bombă !

Cu peste 20 de titluri în repertoriu, o performanță internațională, „Premiul pentru cel mai bun spectacol”, pentru *Bacantele*, în regia lui Mihai Măniuțiu (al 4-lea spectacol montat pe această scenă), obținut recent la Festivalul Internațional de Teatru al Mării Negre, de la Trabzon (Turcia), și un alt spectacol excepțional, *Darul Gorgonei*, de Peter Schäffer, în regia lui Victor Ioan Frunză, care din motive extraartistice a ratat ocazia de a se impune pe scena unor festivaluri din țară și din străinătate, tânărul Teatru „Tony Bulandra” din Târgoviște a traversat vertiginos drumul de la anonim la o stare de creație menită a trezi interesul specialiștilor și al publicului.

În miez de mai, am fost invitați aici la o premieră cu piesa ***Martorii sau Mica noastră stabilitate***, de Tadeusz Rozewicz, autor polonez contemporan cu Samuel Beckett și Eugen Ionescu, fapt vizibil și în scriitura sa, în bună parte fidelă interogațiilor și manierelor de exprimare dramaturgică proprii teatrului acestora, autor din păcate, foarte puțin cunoscut la noi, deși regretatul regizor Iulian Vișa deschidea o binevenită fereastră spre universul acestui complex și valoros om de litere și de teatru, neîmpăcat adversar al nazismului și stalinismului, dar și al oricăror forme de terorism, prin spectacolul sibian cu *Cetatea*, montat cu vreo cincisprezece ani în urmă. În viziunea regizorului Mihai Măniuțiu și scenografia, pe drept cuvânt, șocantă concepută de Mc Ranin după indiciile expuse de directorul de scenă, ni se oferă o „comedie neagră” alcătuită dintr-un șir de situații comico-dramatice și grotești, de frânturi de monolog și de dialog străbătute uneori de sentimentul improvizației, în care sunt antrenați adeseori și spectatorii. Ele sunt găzduite, pe rând, de foaierea teatrului, devenit fie o „piațetă”, fie o scenă de „bâlci”, de o încăpere spoită cu var, mediu claustrofob potrivit unui tratament la care „teroristul” (*Marian Râlea*) îi supune pe cei doi „ostatici” sechestrați în niște saci de plastic, apoi de curtea teatrului, unde un cuplu (*Corneliu Jipa* și *Maria Nicola*), amintind de *O, ce zile frumoase* ori de *Scaunele*, își deapănă din „mormintele” acoperite cu țărână reflecțiile halucinante, întrerupte de același bizar personaj omniprezent (*Marian Râlea*), secundat de „asistentă”, aici și în rol de „gropar” (*Petronela Stiopu*), iar, abia în final, de scena „tradițională”, unde explodează o bombă ce pune capăt și jocului macabru al protagonistului cu cele două victime, dar și unui savuros demers histrionic ce definește relația sa (și a realizatorilor spectacolului) cu cei sosiți de la București pentru acest spectacol, într-un autobuz escortat de poliție ! Spectacolul nu se încheie aici, deoarece pe marele ecran din curtea teatrului, putem zări și câteva secvențe edificatoare pentru ravagiile produse de terorismul din toată lumea, informațiile fiind complete de un pliant oferit împreună cu caietul de sală. Este un spectacol ce pare să prelungească dimensiunea teatrului de avangardă, să reconsidere și să revalorifice într-un chip năucitor idei din zona teatrului absurdului, aducând „la zi” un spectacol nu întotdeauna coerent și convingător, nu întotdeauna omogen interpretat, cu inserții de text datorate regiei și interpretului principal, dar care, paradoxal, degajă un puternic iz de adevăr, un efect de „uragan Katrina” asupra publicului, asupra relației tradițional-comode dintre spectator și actor, dar și asupra clișeelelor sau expresiilor prăfuit-muzeistice din viața artei spectacolului de ieri și de astăzi.

Un discurs ca o bombă (ce nu se sfiește să „bombească”) ori ca un act de „terorism”, pe de o parte la adresa violenței teroriștilor de tot felul, iar pe de alta, la adresa „zilelor noastre mărețe” și a tendințelor de mortificare a spectacolului teatral. Probabil că el nu va putea fi gustat de „marea masă a prietenilor teatrului” și nici nu-l văd cu ușurință reprodus pe alte scene (spații) din țară, dar cei care l-au văzut sunt sigur că nu-l vor uita ușor, la fel ca pe alte și alte „seisme” din viață, generatoare de întrebări autentice cu privire la existența noastră și la arta menită să o cerceteze. Fie și pentru asta, eforturile regizorului și ale devotaților interpreți, în frunte cu cei pe care i-am amintit, merită prețuirea noastră.

Teatrul „Tony Bulandra” din Târgoviște – Martorii sau Mica noastră stabilitate, de Tadeusz Różewicz. Regia: Mihai Măniuțiu. Scenografia: McRanin. Cu: Marian Râlea, Corneliu Jipa, Maria Nicola, Petronela Stiopu, ș.a. Data premierei: 21 mai 2006.

Râmnicu Vâlcea

În țara minunilor

Aproape oboșiți de a mai aștepta, precum eroii lui Beckett, vreo minune postdecembristă menită să ne lumineze „capătul tunelului”, am poposit în Râmnicu Vâlcea, la Teatrul „Anton Pann”, cel care așteaptă cu nu mai puțină nerăbdare, de aproape două... decenii, minunea de a păși într-o ambianță mai potrivită Thaliei, decât Casa de Cultură a Sindicatelor. Am venit, așadar, să vedem